

A Költségvetési Tanács Véleménye

Magyarország 2020. évi központi költségvetési törvényjavaslatának zárószavazásához

I.

A Vélemény előkészítésének előzményei, jogszabályi alapja és nyilvánossága

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács, KT) a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási törvény, Stab. tv.) 25. §-a alapján alakítja ki a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat elfogadásához szükséges – az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti – előzetes hozzájárulásra vonatkozó álláspontját. Ennek során a Tanács azt vizsgálja, hogy a törvényjavaslat megfelel-e az államadósság-mutató mértékére vonatkozó, az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében előírt csökkenés követelményének.

A Tanács a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről (a továbbiakban: tervezet) kialakított 4/2019.06.03. számú Véleményében megállapította, hogy a „Stab. tv. szerinti – változatlan árfolyamon számított – 2019. évi adósságmutatónak (a GDP 68,6 százaléka) és a 2020. évi adósságmutatónak (a GDP 65,5 százaléka) a törvényjavaslat tervezetében bemutatott alakulása összhangban van a 2019. és a 2020. évi várható és tervezett makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal, teljesíti az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének (államadósság-szabály) követelményét”. Véleményének indokolásában kiemelte, hogy „előretekintve folytatódik az adósságráta dinamikus mérséklődése, így biztonságosan teljesülnek az uniós előírások (egy-huszas szabály) is”, rögzítette továbbá azt is, hogy az „adósságmutató felgyorsuló csökkenését támogatja a gazdasági konjunktúra fennmaradása, valamint hogy a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya [...] 2020-ban számottevően kisebb lesz a 2019. évi előirányzathoz képest”. Ezzel együtt kedvezőnek tartotta, hogy a „központi költségvetés adósságán belül a devizaarány a 2019. évben várható 17,2 százalékról 2020-ban tovább – 14,4 százalékra – mérséklődik [...], ami jelentősen hozzájárul az ország külső sérülékenységének további mérséklődéséhez”.

A KT – tekintettel a költségvetési kockázatokra – a Véleményében azt rögzítette, hogy „amennyiben a bevételek az év folyamán nem érik el az előirányzatot, arra fedezetet nyújtanak a korábbi éveknél magasabb, a GDP 1 százalékában megképzett tartalékok (az Országvédelmi Alap és a Rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzata). Ezek magas szintje egyúttal

megfelelő biztosítékot teremt a költségvetési egyensúlyra veszélyt jelentő külső körülményekre, kockázatokra és a nem várt kiadásokra”.

A tervezet véleményezésének ideje alatt, május 30-án jelentette be a Kormány a Gazdaságvédelmi Akciótervet, amelynek egyes elemeit a tervezet még nem tartalmazta. Ezért a Tanács Véleményében szükségesnek tartotta, hogy „az Országgyűlésnek benyújtandó törvényjavaslat valamennyi intézkedés hatását bemutassa”.

A Tanácsnak a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére kialakított 4/2019.06.03. számú Véleményében foglaltakra adott kormányzati választ a T/6322. számon benyújtott törvényjavaslat tartalmazza. Erre – a Tanács felhatalmazása alapján – a törvényjavaslat általános vitájának kezdetén a Tanács elnöke a Vélemény szóbeli ismertetése keretében részletesen kitért.

A Tanács által véleményezett tervezethez képest az Országgyűlésnek benyújtott T/6322. számú törvényjavaslat – a Tanács felhívásának megfelelően már – teljeskörűen tartalmazta a május 30-án bejelentett Gazdaságvédelmi Akcióterv intézkedéseinek költségvetési hatását és az egyéb kisebb módosításokat. A bevételi és a kiadási főösszeget egyaránt mintegy 113 milliárd forinttal növelő – így a pénzforgalmi hiányt és az államadósság-mutatót nem érintő – változtatásokat figyelembe véve a Tanácsnak a tervezetre tett megállapításai a benyújtott törvényjavaslatra is helytállóak voltak. A Tanács elnöke a törvényjavaslat általános vitájának kezdetén elmondott expozéjában méltatta – a kockázatokra tekintettel – a költségvetés tartalékainak megemelését.

Az Országgyűlés Elnöke 2019. július 8-án az OE-41/775-1/2019. számú levelével küldte meg a Tanács elnöke részére a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló – az Országgyűlés által elfogadott módosítások átvezetését is tartalmazó T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslatot, kérve a Tanács Stabilitási törvény 25. §-a szerinti véleményét az államadósság-szabálynak való megfeleléséről, valamint az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulásának megadását a törvényjavaslat zárószavazásához.

II.

A Költségvetési Tanács Véleménye

A Tanács a 2019. július 10-én tartott ülésén a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslatnak a Stabilitási törvény 25. §-a szerinti vizsgálata alapján az alábbi Véleményt alakította ki.

1) A Tanács megállapítja, hogy a 2020. december 31-i tervezett államadósság-mutatónak a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat 3. § (3) bekezdésében tervezett mértéke megalapozott, a Stab. tv. rendelkezései szerint került megállapításra, összhangban van a törvényjavaslat alapját képező makrogazdasági és államháztartási folyamatokkal. Mivel a 2020. év végére számított

államadósság-mutató értéke 3,1 százalékponttal kisebb a 2019. év végére várt mutató értékénél, így az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének követelménye is teljesül.

2) Ebből következően a Tanács megadja az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását a T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

3) A Tanács a biztonságos és kedvező államháztartási folyamatok fenntartása érdekében továbbra is felelős költségvetési gazdálkodást tart indokoltnak.

4) A Tanács felhatalmazza az elnökét, hogy a Véleményéről haladéktalanul tájékoztassa az Országgyűlés Elnökét, s azt az Országgyűlés előtt a zárószavazást megelőzően ismertesse.

III.

A Tanács Véleményének indokolása

A T/6322. számon benyújtott törvényjavaslat az államháztartás központi alrendszerének bevételi főösszegét 21.424,7 milliárd forintban, kiadási főösszegét 21.791,7 milliárd forintban rögzítette. A törvényjavaslatban foglaltakhoz képest az Országgyűlés által elfogadott előirányzat-változtatások – egyenlegükben – azonos összeggel (1,25 – 1,25 milliárd forinttal) növelték a központi költségvetés bevételi és a kiadási főösszegét, amelyek ezáltal 21.426,0 milliárd forintra és 21.793,0 milliárd forintra módosultak.. Így a módosítások által a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya nem változott. Nem módosult az államháztartás uniós módszertan szerint számított hiánya sem.

A rendkívüli kiadásokra szolgáló tartalékok, valamint az Országvédelmi Alap előirányzata nem változik. Így a KT megítélése szerint a kockázatok (gazdasági teljesítmény esetleges lassulása, külpiazi mozgástér nem várt szűkülése, ismert geopolitikai és kereskedelmi feszültségek erősödése stb.) ellensúlyozására megfelelő tartalékok állnak rendelkezésre.

Az egységes költségvetési törvényjavaslatban – azonosan a Tanács által véleményezett törvényjavaslat-tervezettel – az államadósság-mutató 2020 végére 68,6 százalékról 65,5 százalékra csökken. A Tanács az adósságmutató tervezett csökkenését reálisnak és megalapozottnak, a várható makrogazdasági és államháztartási folyamatokkal összhangban lévőnek tartja. Kedvezőnek tartja azt is, hogy a központi költségvetés adósságának devizaaránya a 2011. év végi 50 százalékról 2020-ban 14,4 százalékra csökkenhet és várhatóan a következő években is tovább mérséklődik. A 2019-ben indult új hazai állampapírnak köszönhetően az adósságfinanszírozás erőteljesen hazai megtakarításokra támaszkodik. Ennek következtében jelentősen csökken az adósság külső hatásoknak való kitettsége.

A KT a törvényjavaslat tervezetére vonatkozó 4/2019.06.03. számú Véleményének indokolásában kifejtette, és a T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat alapján változatlanul úgy látja, hogy az államadósság-szabály nem várt külső – elsősorban is a gazdasági növekedés tényezőit kedvezőtlenül érintő – körülmények, események bekövetkezése esetén is teljesül.

A KT üdvözölte, hogy a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat nemcsak az Európai Unió államháztartási hiányra és államadóságra vonatkozó követelményeinek felel meg, hanem nagyon közel került ahhoz, hogy a strukturális egyenlegre vonatkozó szabályt is teljesítse.

A Tanács – miként a T/6322. számú törvényjavaslat tervezetének véleményezése során – az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank értékelésére is figyelemmel alakította ki az államadóság-szabály teljesülésével kapcsolatos – a Stab. tv. 25. §-a szerinti – véleményét.

Mindezek alapján adja meg a Tanács hozzájárulását a T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

Budapest, 2019. július 10.

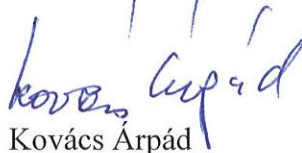
Domokos László

Költségvetési Tanács tagja

Matolcsy György

Költségvetési Tanács tagja

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke